

ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ ЗМІН: ВЗАЄМОДІЯ У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Світлана Бойко

<https://orcid.org/0000-0002-4999-4603>

ПУ «Інститут прикладної педагогіки»

У статті розкрито сутність партнерства як стратегічного механізму інноваційного розвитку освіти в умовах сучасної невизначеності. На основі аналізу теоретичних джерел та узагальнення практичного досвіду визначено специфіку поняття «партнерство заради змін». Партнерство розглянуто як комплексну систему взаємодії між освітніми інституціями, науковими установами, громадськими організаціями та іншими соціальними суб'єктами, спрямовану на ініціювання, підтримку та масштабування інноваційної діяльності. Систематизовано основні механізми партнерства – ресурсно-орієнтований, комунікативний, проектно-орієнтований та інноваційно-трансферний – і обґрунтовано доцільність застосування гібридної моделі партнерської взаємодії, що поєднує переваги мережевого, міжінституційного та міжсекторального підходів. Визначено чинники, які забезпечують адаптивність партнерських мереж до ситуацій невизначеності, серед яких гнучке планування, горизонтальна комунікація та розподілене лідерство. Прикладом ефективного партнерства в умовах невизначеності може бути реалізація інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Нова українська школа, університет, громада, влада – координація взаємодії на інтелектуальній платформі TeachHub» (2021-2026 роки), який здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1041. Результати дослідження доводять, що партнерство виступає важливою умовою формування інноваційного освітнього середовища, підвищення стійкості закладів освіти та якості освітнього процесу. Окреслено перспективи подальших досліджень, пов'язаних із розробленням інструментів оцінювання ефективності партнерської взаємодії та розширенням практик міжрегіонального партнерства.

Ключові слова: партнерство; інноваційна освітня діяльність; невизначеність; взаємодія; педагогічна комунікація.

Boiko Svitlana. Partnership for change: interaction within the implementation of innovative educational activities under conditions of uncertainty.

The article reveals the essence of partnership as a strategic mechanism for the innovative development of education under conditions of contemporary uncertainty. Based on the analysis of theoretical sources and the generalisation of practical experience, the specific features of the concept of «partnership for change» are defined. Partnership is examined as a complex system of interaction between education institutions, research organisations, civil society institutions, and other social actors aimed at initiating, supporting, and scaling innovative activities. The main mechanisms of partnership – resource-oriented, communicative, project-oriented, and innovation-transfer – are systematised, and the feasibility of applying a hybrid model of partnership interaction that combines the advantages of network, inter-institutional, and cross-sectoral approaches is substantiated. The factors that ensure the adaptability of partnership networks to uncertain contexts are identified, including flexible planning, horizontal communication, and distributed leadership. An example of effective partnership in conditions of uncertainty is the implementation of the nationwide innovative educational project «New Ukrainian School, University, Community, Government – Coordination of Interaction on the TeachHub Intellectual Platform» (2021-2026), carried out in accordance with the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated September 29, 2021, No. 1041. The research results demonstrate that partnership serves as an important condition for forming an innovative educational environment, increasing the resilience of education institutions, and enhancing the quality of the educational process. The article outlines prospects for further research related to developing tools for evaluating the effectiveness of partnership interaction and expanding interregional partnership practices.

Key words: partnership; innovative educational activity; uncertainty; interaction; pedagogical communication.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується посиленням динаміки суспільних змін, зростанням невизначеності та необхідністю оперативного реагування на нові виклики. Воєнний стан, трансформації у сфері державного управління, цифровізація, зміна освітніх запитів здобувачів та потреб ринку праці актуалізують потребу у створенні стійких, взаємовигідних і

стратегічно орієнтованих партнерств між закладами освіти, науковими установами, громадськими організаціями та іншими інституціями.

Попри наявність значного інноваційного потенціалу освітніх спільнот, у практиці все ще спостерігаються труднощі у вибудовуванні ефективної взаємодії між інституціями, фрагментарність ініціатив, недостатня

системність та слабка інтегрованість результатів партнерської діяльності у стратегічні освітні процеси. Умови невизначеності підсилюють ці проблеми, зумовлюючи потребу в гнучких моделях співпраці, здатних забезпечити стійкість освітніх інновацій, підвищення їхньої якості та довготривалий вплив.

Таким чином, актуальною науковою проблемою є визначення сутності й механізмів партнерства як інструменту інноваційної освітньої діяльності, виявлення ефективних форм взаємодії та розроблення концептуальних засад партнерства, що сприяють впровадженню змін в освіті в умовах невизначеності. Вирішення цієї проблеми дозволить підвищити результативність взаємодії між суб'єктами освітнього процесу, забезпечити сталий розвиток освітніх інституцій та створити підґрунтя для формування цілісного інноваційного освітнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика освітнього партнерства останніми роками отримала значний науковий розвиток як в українському, так і в зарубіжному науковому дискурсі. У працях О. Топузова розроблено теоретико-методологічні засади освітнього партнерства в системі загальної середньої освіти, окреслено його сутність, принципи, суб'єктний склад та роль у забезпеченні безперервності освітніх траєкторій (Топузов, 2021). Дослідження О. Тадеуш присвячені аналізу освітнього партнерства у просторі вищої школи, де партнерська взаємодія розглядається як чинник професійного й особистісного розвитку здобувачів, а також як механізм інтеграції університету в ширший соціальний простір (Тадеуш, 2020, с. 57-69).

У низці праць увагу зосереджено на партнерській взаємодії як інноваційному ресурсі розвитку закладу освіти. Зокрема, дослідження Є. Починок розкривають педагогічний потенціал форм та методів партнерської взаємодії, які забезпечують підготовку здобувачів освіти до життя в умовах швидких змін та сприяють побудові інноваційного освітнього середовища (Починок, 2023, с. 95-102). Параметри та індикатори реалізації принципів педагогіки партнерства в освітньому процесі досліджували Т. Смагіна й О. Шуневич (Смагіна & Шуневич, 2020, с. 201-206). Інноваційну педагогіку та педагогіку партнерства висвітлював у своїх працях М. Скрипник (Скрипник, 2023).

У матеріалах всеукраїнських науково-практичних конференцій та збірників, присвячених педагогіці й практиці партнерства в освіті (насамперед у контексті розбудови Нової української школи), детально висвітлено досвід взаємодії педагогів, батьків, громади, а також описано технології узгодження інтересів різних

суб'єктів освітнього процесу (Партнерство в освіті ..., 2022).

Окремий напрям досліджень становлять праці, в яких освітнє партнерство розглядається в умовах воєнного стану та тривалої суспільної кризи. Роботи М. Барчій, О. Воронової, О. Топузова, А. Данкота та ін. акцентують увагу на тому, що освітнє партнерство в умовах російсько-української війни набуває стратегічного значення як інструмент підтримки стійкості освітніх інституцій, координації зусиль територіальних громад та інститутів післядипломної педагогічної освіти, а також як чинник збереження безпечного й розвивального освітнього середовища (Барчій & Воронова, 2024, с. 5-8; Топузов & Данко, 2023, с. 5-12).

Проблему партнерства закладів вищої освіти на засадах кластерного підходу (наукового напрямку, що досліджує можливості розвитку системи освіти шляхом створення освітніх кластерів) висвітлює у своїх працях І. Барбашова (Барбашова, 2025, с. 16-22).

Наукові розвідки Г. Грінченко, О. Ковтун, Р. Нестеренко, В. Миколайко, М. Королик присвячені партнерським відносинам закладів вищої освіти на інституційному, регіональному і національному рівнях (Грінченко, Ковтун та ін., 2023). У своїх працях вони звертають увагу на те, що країни мають збільшити свої інвестиції в розвиток освіти, особливо у вразливих регіонах і серед уразливих груп населення. Для цього потрібно розробити інноваційні фінансові механізми, залучати приватний сектор та забезпечувати партнерство з міжнародними фінансовими установами.

Разом із тим, попри наявність ґрунтовних теоретичних розробок щодо сутності освітнього партнерства, його структури та окремих практичних моделей, недостатньо дослідженим залишається питання партнерства саме «*заради змін*» – як цілісного механізму ініціювання, підтримки та масштабування інноваційної освітньої діяльності в умовах тривалої невизначеності. Потребує подальшого наукового осмислення й конкретизації взаємодія між різними типами освітніх інституцій, науковими установами, громадськими організаціями та іншими інституціями в ситуаціях, коли традиційні моделі управління та планування виявляються недостатніми. Саме заповненню цієї прогалини й присвячене дане дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є теоретичне обґрунтування партнерства як стрижневого принципу реалізації інноваційної освітньої діяльності в умовах невизначеності.

Завдання дослідження: з'ясувати філософсько-педагогічні засади партнерства у сфері освіти; проаналізувати особливості

освітньої взаємодії в умовах невизначеності; розкрити потенціал партнерства як механізму розвитку інноваційних освітніх практик.

Виклад основного матеріалу дослідження. Освіта XXI століття переживає період глибокої трансформації, спричиненої як глобальними викликами, так і внутрішніми запитами суспільства. В умовах воєнного стану в Україні, нестабільності та цифрової революції змінюється не лише форма освітнього процесу, а й його зміст, мета, засоби та ролі учасників. Традиційна ієрархічна модель управління освітою дедалі більше поступається місцем партнерській моделі,

де ключовим чинником виступає взаємодія, довіра, солідарність і спільна відповідальність усіх учасників освітнього процесу.

Саме партнерство стає відповіддю на запит часу – запорукою виживання та розвитку освітньої системи в умовах невизначеності, коли жоден суб'єкт не здатен ефективно діяти ізольовано.

Партнерство в інноваційній освіті – це не лише інструмент взаємодії, а стратегія розвитку, що дозволяє формувати спільну відповідальність за результат. Основні елементи такого розуміння поняття викладено на рис. 1.

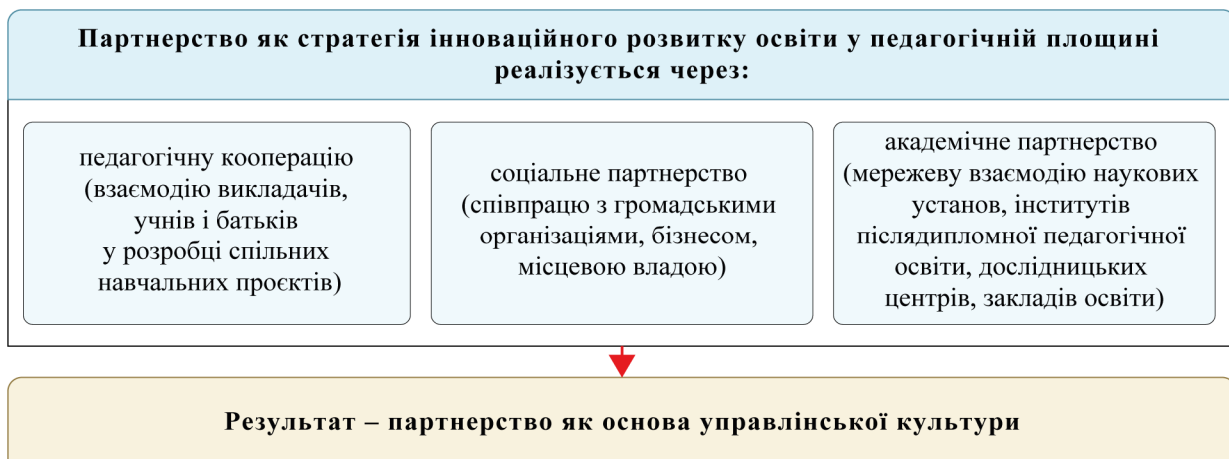

Рис. 1. Реалізація партнерства як стратегії інноваційного розвитку освіти

На рис. 1 видно, що у педагогічній площині партнерство як стратегія інноваційного розвитку освіти реалізується через: *педагогічну кооперацію* (взаємодію викладачів, учнів і батьків у розробці спільних навчальних проєктів); *соціальне партнерство* (співпрацю з громадськими організаціями, бізнесом, місцевою владою); *академічне партнерство* (мережеву взаємодію наукових установ, інститутів післядипломної педагогічної освіти, дослідницьких центрів, закладів освіти).

Важливо, що партнерство стає також основою управлінської культури, оскільки вимагає від керівників освітніх інституцій не контролю, а фасилітації, координації та підтримки колективних ініціатив.

Уточнення змісту поняття «партнерство заради змін» дало змогу розглядати його не як традиційну форму міжінституційної співпраці, спрямовану на підтримку функціонування освітнього процесу, а як динамічний механізм стратегічного впливу на розвиток освіти. Його сутність полягає у свідомому поєднанні ресурсів, компетентностей і управлінських стратегій різних суб'єктів освітнього простору з метою:

- ініціювання інноваційних процесів (створення умов для появи нових моделей навчання, педагогічних практик, освітніх програм і сервісів);

- підтримки освітніх інновацій (забезпечення необхідних матеріальних, організаційних та експертних ресурсів для їх сталого впровадження);

- масштабування успішних практик (поширення інновацій у ширший освітній простір, їх адаптація до різних контекстів та перетворення на елементи системної інституційної політики).

Для наочності такого розуміння поняття, його основні складові відображені на рис. 2.

У такому розумінні партнерство постає як інструмент підвищення стійкості освітніх інституцій, оскільки дозволяє ефективно реагувати на зовнішні виклики, зменшувати ризики, пов'язані з невизначеністю, та забезпечувати гнучкість управлінських рішень. Воно формує підґрунтя для розвитку інноваційного освітнього середовища, у якому взаємодія стає не епізодичною, а системною і стратегічно спрямованою.

Аналіз теоретичних підходів і практичного досвіду дозволив систематизувати ключові механізми партнерської взаємодії, що визначають її результативність і здатність до адаптації в умовах невизначеності (рис. 3).

На рис. 3 зазначено, що *ресурсно-орієнтований механізм* передбачає об'єднання кадрових, інформаційних, методичних, інтелектуальних та матеріально-технічних

ресурсів партнерів. Він забезпечує оптимізацію витрат і розширення можливостей учасників; створення нових освітніх продуктів та

інноваційних рішень; підвищення якості освітнього процесу через доступ до взаємодоповнювальних ресурсів.

Рис. 2. Партнерство як динамічний механізм стратегічного впливу на розвиток освіти

Рис. 3. Механізми партнерської взаємодії

Комунікативний механізм базується на налагодженні ефективної горизонтальної та вертикальної комунікації між партнерами. Його функції полягають в узгодженні інтересів і ціннісних орієнтирів; формуванні довіри та професійної солідарності; забезпеченні прозорості ухвалення рішень; підтриманні високої швидкості інформаційного обміну. Цей механізм дозволяє партнерам оперативно реагувати на зміни, знижуючи рівень невизначеності.

Проектно-орієнтований механізм реалізується через спільне планування й виконання інноваційних освітніх проєктів. Він забезпечує концентрацію зусиль на досягненні конкретних результатів; розподіл ролей та відповідальності між учасниками; структурованість дій і можливість оцінювання результативності; створення умов для впровадження нових моделей навчання та управління. Проектно-орієнтований підхід робить партнерську діяльність керованою й цілеспрямованою.

На основі здійснення таких механізмів партнерської взаємодії можна перейти до *інноваційно-трансферного механізму*, який спрямований на обмін, адаптацію та масштабування інноваційних практик. Він виконує функції поширення ефективних методик, технологій та освітніх рішень; підтримки професійного розвитку педагогів; трансформації локальних інновацій у системні; формування мережових освітніх спільнот та хабів.

Систематизація вказаних механізмів дала змогу виділити ключові фактори, що визначають ефективність партнерства: узгодженість стратегічних цілей і цінностей партнерів; чіткий розподіл ролей та відповідальності; гнучкість організаційної структури партнерства; високий рівень довіри та відкритості комунікації; наявність спільних інструментів планування й оцінювання результатів; готовність до інновацій та управління ризиками. На рис. 4 наочно їх відображено.

Рис. 4. Фактори результативності та адаптивності партнерської діяльності

Завдяки шести факторам, що зображені на рис. 4, партнерство перетворюється на адаптивну систему, здатну ефективно функціонувати в умовах швидких змін та невизначеності. Надамо деталізований науково обґрунтований опис кожного фактора.

Фактор 1. Узгодженість стратегічних цілей і цінностей партнерів. Успішність партнерської взаємодії значною мірою залежить від того, наскільки збігаються стратегічні орієнтири учасників співпраці. Йдеться не лише про формальне визначення спільної мети, а про глибинне узгодження ціннісних підходів, освітніх пріоритетів та бачення інноваційних змін. Узгодженість забезпечує спільне розуміння кінцевих результатів і очікувань; уникнення суперечностей під час ухвалення рішень; мотиваційну єдність та послідовність дій; формування спільної стратегічної культури партнерства.

За умов невизначеності ціннісно-цільова узгодженість є критично важливою, адже забезпечує стійкість партнерства навіть у ситуаціях зовнішнього тиску або зміни обставин.

Фактор 2. Чіткий розподіл ролей та відповідальності. Ефективна партнерська діяльність неможлива без прозорої системи визначення ролей, функцій і сфер відповідальності кожного учасника. Такий розподіл зменшує ризики дублювання або втрати функцій; забезпечує оптимальне використання компетентностей партнерів; сприяє підвищенню керованості процесів; дає змогу формувати взаємодоповнювальні команди.

У контексті реалізації інновацій важливо передбачити також гнучкий перерозподіл ролей, що дозволяє оперативно реагувати на нові

виклики та змінювати функціональні пріоритети відповідно до динаміки проєкту.

Фактор 3. Гнучкість організаційної структури партнерства. Однією з ключових характеристик адаптивного партнерства є здатність його внутрішньої структури змінюватися залежно від ситуації. Гнучкість виявляється у можливості оновлювати формати взаємодії (онлайн, офлайн, змішано, мережево); створенні тимчасових робочих груп, експертних кластерів, педагогічних хабів; запровадженні горизонтальних моделей управління замість жорстких ієрархій; оперативному коригуванні планів та розподілу ресурсів.

Гнучка структура партнерства дозволяє зменшити вплив зовнішньої нестабільності, підвищити стійкість інноваційних процесів та сприяє більш ефективному прийняттю рішень у непередбачуваних умовах.

Фактор 4. Високий рівень довіри та відкритості комунікації. Довіра між партнерами є системоутворювальним чинником, що забезпечує стабільність та продуктивність співпраці. Вона формується через регулярний обмін інформацією та прозорість дій; відкритість до зворотного зв'язку та конструктивного обговорення проблем; недопущення прихованих конфліктів та конкуренції; підтримку культури взаємної поваги та професійної етики.

Відкрита комунікація мінімізує непорозуміння, сприяє швидкій координації та забезпечує психологічну готовність учасників брати участь у спільних інноваційних процесах. Саме в умовах невизначеності довіра стає фундаментом, який підтримує стабільність партнерства.

Фактор 5. Наявність спільних інструментів планування й оцінювання результатів. Для

забезпечення результативності партнерської діяльності необхідні єдині, узгоджені та прозорі інструменти планування, моніторингу й оцінювання. До таких інструментів належать: спільні дорожні карти та календарі реалізації проєктів; узгоджені критерії оцінювання ефективності; регулярні звіти, аналітичні зустрічі, ревізії проміжних результатів; кейс-метод, порівняльний аналіз практик, SWOT-аналіз; цифрові платформи для координації дій.

Інструментальна єдність дозволяє партнерам діяти узгоджено, уникати інформаційних «розривів» та підвищувати прозорість процесу ухвалення рішень, що є критичним за умов швидких змін.

Фактор 6. Готовність до інновацій та управління ризиками. Партнерство заради змін передбачає проактивну позицію щодо інновацій, що включає відкритість до нових педагогічних технологій, методик і цифрових рішень; культивування культури експериментування та

професійного зростання; готовність до короткострокових невдач як до частини інноваційного циклу; застосування ризик-орієнтованого підходу до планування; оцінювання вірогідних загроз і розроблення сценаріїв реагування.

Готовність до інновацій підвищує гнучкість партнерства, а ефективне управління ризиками зменшує ймовірність дестабілізації спільних проєктів, забезпечуючи їх успішну реалізацію навіть у складних або непередбачуваних умовах.

Невизначеність у педагогічній площині має багатовимірний характер. Вона може бути: *соціально-політична* (війна, міграційні процеси, трансформація соціальних інститутів); *технологічна* (цифровізація, штучний інтелект, втрата традиційних форм навчання); *ціннісна* (розмиття гуманістичних орієнтирів, зниження рівня довіри та комунікаційної культури). Наочно розуміння сфери невизначеності у педагогічній площині відображено на рис. 5.

Рис. 5. Сфери невизначеності у педагогічній площині

У цих умовах партнерство виконує стабілізаційну функцію, а саме: воно перетворює хаос у діалог, а кризу – у точку розвитку.

Партнерство в умовах невизначеності передбачає пошук відповідей на сучасні виклики в сфері освіти, якими можуть бути, наприклад, такі: горизонтальні мережі співпраці замість ієрархічних систем; інклюзивність та міждисциплінарність замість залучення всіх учасників до прийняття рішень; культура відкритого діалогу – розвиток етичної та комунікативної компетентності педагогів; освітня дипломатія як форма побудови партнерства між державними, громадськими й приватними структурами.

Невизначеність сучасного освітнього середовища проявляється у швидкій змінюваності факторів, які впливають на діяльність закладів освіти: варіативності освітніх запитів здобувачів освіти, коливаннях нормативно-правового забезпечення, нестабільності зовнішнього соціального контексту. У таких умовах важливою характеристикою партнерства є його *адаптивність*, що передбачає гнучке планування на основі сценарного підходу; швидку перебудову завдань і форматів взаємодії;

розподіл відповідальності між суб'єктами партнерства; підтримку високого рівня комунікації та прозорості у прийнятті рішень.

Прикладом ефективного партнерства в умовах невизначеності може бути реалізація інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Нова українська школа, університет, громада, влада – координація взаємодії на інтелектуальній платформі TeachHub» на базі закладів освіти Запорізької, Вінницької та Харківської областей (2021-2026 роки), який здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1041.

Мета проєкту – створення умов для зацікавлених в освітніх реформах суб'єктів, за яких виконання ними злагоджених завдань і функцій, реалізація оптимальних зусиль, часу і засобів забезпечуватиме досягнення конкретного результату впровадження подальших реформ, спроектованих у концепції Нової української школи.

Мережа партнерств Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького у рамках реалізації вище зазначеного інноваційного освітнього проєкту

передбачає: спільні дослідження та впровадження практик НУШ; практики та стажування здобувачів, взаємні стажування; спільні навчальні плани/програми з урахуванням запитів закладів освіти; курси, сертифікатні програми, тренінги, семінари, конференції; методичну, практичну, консультаційну допомогу закладам освіти та громадам.

Для здійснення ефективної комунікації розроблено інтелектуальну платформу «TeachHub», місія якої полягає у створенні проєктно-продуктивного та інноваційно-технологічного середовища для забезпечення системної взаємодії, інноваційного партнерства, інтеграції зусиль державних структур управління, освітніх організацій, науково-педагогічної, громадської і бізнес-спільнот задля нарощування позитивної динаміки якості освіти, модернізації змісту і процесу підготовки вчителів, формування нових векторів соціокультурної активності педагогічних університетів.

Модель партнерства на 2025-2026 роки передбачає 5 напрямів: створення науково-практичних лабораторій; професійний розвиток педагогів; експертно-консультаційний супровід громад і закладів освіти; спільні дослідження та дані (панелі у TeachHub); стажування, практики, обміни.

Висновки. Партнерство в освіті – це не тимчасова реакція на кризу, а філософія сталого розвитку освітніх систем. Воно вимагає переосмислення ролей усіх суб'єктів освітнього процесу – від «керівників» до «співтворців». Умови невизначеності лише підкреслюють необхідність довіри, солідарності та комунікації, без яких жодна інновація не може бути стійкою.

Таким чином, партнерство в інноваційній освітній діяльності є механізмом, що поєднує людський потенціал, етичні цінності та технологічні можливості задля спільної мети – розвитку особистості й суспільства.

Проведене дослідження підтвердило, що партнерство виступає одним із ключових чинників забезпечення інноваційного розвитку освіти в умовах сучасної невизначеності. У процесі теоретичного аналізу та узагальнення практичного досвіду було встановлено, що

партнерська взаємодія не зводиться до формальної співпраці між інституціями, а становить комплексну, динамічну та цілеспрямовану систему, у межах якої поєднуються ресурси, компетентності й стратегії різних суб'єктів освітнього простору.

Уточнення змісту поняття «партнерство заради змін» дозволило розглядати його як механізм ініціювання, підтримки та масштабування інноваційних процесів, який забезпечує стійкість освітніх інституцій і гнучкість їхнього реагування на зовнішні виклики. Систематизація механізмів партнерської взаємодії – ресурсно-орієнтованого, комунікативного, проєктно-орієнтованого та інноваційно-трансферного – дала змогу окреслити фактори, що зумовлюють результативність спільної діяльності та сприяють її адаптивності.

Обґрунтована в дослідженні гібридна модель партнерства продемонструвала високу ефективність за умов варіативності соціально-освітніх запитів та нестабільності зовнішнього середовища. Її застосування дозволяє поєднати переваги мережевої, міжінституційної та міжсекторальної взаємодії, забезпечуючи гнучке управління інноваційними процесами та збалансований розподіл відповідальності між партнерами.

Результати емпіричного аналізу засвідчили, що партнерство сприяє формуванню інноваційного освітнього середовища, у якому підвищується якість навчання, зростає професійна майстерність педагогів, розширюються освітні можливості здобувачів освіти та підвищується стійкість закладів освіти до кризових ситуацій. Партнерські мережі відіграють особливо важливу роль у підвищенні готовності педагогічних колективів до впровадження нових освітніх практик, що відповідають потребам часу.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в розробленні інструментів оцінювання ефективності партнерської взаємодії, вивченні особливостей побудови сталих партнерських мереж у різних освітніх контекстах, а також у розширенні практик міжсекторального партнерства, здатного забезпечити інституційну стійкість та інноваційність освіти в умовах довготривалої невизначеності.

Список використаних джерел

- Барбашова І. Кластеризація – ознака партнерства та кооперації у сфері вищої освіти в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. 2025. № 2 (35). С. 16–22. DOI: <https://doi.org/10.33842/22195203-2025-35-136-16-22>
- Барчій М. С. & Воронова О. Ю. Партнерська педагогічна взаємодія в умовах воєнного стану. Слобожанський науковий вісник. Серія: Психологія. 2024. № 2. С. 5–8. DOI: <https://doi.org/10.32782/psyspu/2024.2.1>
- Грінченко Г., Ковтун О., Нестеренко Р., Миколайко В., Королик М. Впровадження міжнародної концепції партнерства заради сталого розвитку в системі вищої освіти. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія: Економіка. 2023. № 17 (34). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/606/514>
- Гузь Н. & Гузь В. Проблема професійного вигорання в учителів початкових класів в умовах війни. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. 2022. № 2 (29). С. 25–33. DOI: <https://doi.org/10.33842/22195203-2025-35-136-40-49>
- Дудко Я. В. Особливості формування недискримінаційного освітнього середовища у закладах загальної середньої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. Одеса: Гельветика, 2022. № 85. С. 69–72.

- Калько І. & Павлюк О. Розвиток педагогіки партнерства у просторі освіти України на початку XXI століття. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. 2025. № 1 (34). С. 36–42. URL: <https://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/3403/3875>
- Ковальчук В. А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 100 с.
- Кожевникова А. В. Розвиток інформаційно-комунікаційної культури особистості майбутнього педагога і її значення для роботи в умовах військового стану. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. Запоріжжя, 2022. № 1(28). С. 51–59.
- Партнерство в освіті. Практика взаємодії у контексті освітньої діяльності на шляху розбудови Нової української школи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2022. 140 с.
- Починок Є. А. Партнерська взаємодія як інноваційний компонент Нової української школи. Академічні студії. Серія: Педагогіка. 2023. № 1. С. 95–102. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2023.1.14>
- Скрипник М. Інноваційна педагогіка та педагогіка партнерства: Робочий зошит для слухачів курсів підвищення кваліфікації. Київ, 2023. 38 с.
- Смагіна Т. М. & Шуневич О. М. Параметри та індикатори реалізації принципів педагогіки партнерства в освітньому процесі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2020. Вип. 1. С. 201–206.
- Тадеуш О. М. Освітнє партнерство у просторі вищої школи: вітчизняний та зарубіжний досвід. Збірник наукових праць. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2020. № 33 (1). С. 57–69.
- Топузов О. & Данко А. Система освітнього партнерства закладу загальної середньої освіти України в умовах війни. Український педагогічний журнал. 2023. № 3. С. 5–12. URL: https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/672/700?utm_source=chatgpt.com
- Топузов О. М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія: монографія. Київ: Інститут педагогіки, Педагогічна думка, 2021. 160 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-603-2-2021-160>

References

- Barbashov, I. (2025). Clustering as a sign of partnership and cooperation in higher education in Ukraine. *Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 2(35), 16–22. <https://doi.org/10.33842/22195203-2025-35-136-16-22>
- Barchii, M. S., & Voronova, O. Yu. (2024). Partnership pedagogical interaction under martial law. *Slobozhanskyi Scientific Bulletin. Series: Psychology*, 2, 5–8. <https://doi.org/10.32782/psyspu/2024.2.1>
- Dudko, Ya. V. (2022). Peculiarities of forming a non-discriminatory educational environment in general secondary education institutions. *Pedagogy of Creative Personality Formation in Higher and Secondary Schools*, 85, 69–72. Odesa: Helvetica Publishing House.
- Hrinchenko, H., Kovtun, O., Nesterenko, R., Mykolaiko, V., & Korolyk, M. (2023). Implementation of the international partnership for sustainable development concept in the higher education system. *Adaptive Management: Theory and Practice. Series: Economics*, 17 (34). Retrieved from <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/606/514>
- Huz, N., & Huz, V. (2022). The problem of professional burnout of primary school teachers under wartime conditions. *Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 2 (29), 25–33. <https://doi.org/10.33842/22195203-2025-35-136-40-49>
- Kalko, I., & Pavliuk, O. (2025). Development of partnership pedagogy in the educational space of Ukraine at the beginning of the XXI century. *Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 1 (34), 36–42. Retrieved from <https://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/3403/3875>
- Kovalchuk, V. A. (2023). Pedagogy of partnership in the professional activity of a teacher: manual. Zhytomyr: Zhytomyr Ivan Franko State University Publishing House.
- Kozhevnykova, A. V. (2022). Development of information and communication culture of the future teacher's personality and its importance for work under martial law conditions. *Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 1 (28), 51–59.
- Partnership in education: Practice of interaction in the context of educational activity on the way to building the New Ukrainian School: Proceedings of the All-Ukrainian scientific and practical conference. (2022). Kharkiv: Kharkiv Academy of Continuing Education.
- Pochynok, Ye. A. (2023). Partnership interaction as an innovative component of the New Ukrainian School. *Academic Studies. Series: Pedagogy*, 1, 95–102. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2023.1.14>
- Skrypnyk, M. (2023). Innovative pedagogy and pedagogy of partnership: Workbook for participants of professional development courses. Kyiv.
- Smahina, T. M., & Shunevych, O. M. (2020). Parameters and indicators of implementing the principles of partnership pedagogy in the educational process. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 1, 201–206.
- Tadeush, O. M. (2020). Educational partnership in the higher education space: Domestic and foreign experience. *Collection of Scientific Papers. Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogy*, 33 (1), 57–69.
- Topuzov, O. M. (2021). Educational partnership in the system of general secondary education: theory and methodology: monograph. Kyiv: Institute of Pedagogy, Pedagogical Thought. <https://doi.org/10.32405/978-966-603-2-2021-160>
- Topuzov, O., & Danko, A. (2023). The system of educational partnership of general secondary education institutions of Ukraine under wartime conditions. *Ukrainian Pedagogical Journal*, 3, 5–12. Retrieved from <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/672/700>

Відомості про автора:

Бойко Світлана Миколаївна

sboiko@ipp.org.ua

Приватна установа «Інститут прикладної педагогіки»
вул. Генерала Алмазова, 18/7 В, офіс 408-1,
м. Київ, 01133, Україна

Information about the author:

Boiko Svitlana Mykolaivna

sboiko@ipp.org.ua

Private Institution «Institute of Applied Pedagogy»
18/7 Generala Almazova St., Office 408-1,
Kyiv, 01133, Ukraine

Матеріал надійшов до редакції 01. 02. 2026 р.

Прийнято до друку 04. 03. 2026 р.

Received at the editorial office 01. 02. 2026.

Accepted for publishing 04. 03. 2026.